

Gabra tal-ġurisprudenza

Kawzi magħquda C-38/21, C-47/21 u C-232/21

VK
vs
BMW Bank GmbH,

F.F.
vs
C. Bank AG

CR et
vs
Volkswagen Bank GmbH
u
Audi Bank

(talbiet għal deċiżjoni preliminari, imressqa mil-Landesgericht Ravensburg)

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tal-21 ta' Diċembru 2023

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratt ta’ leasing li jirrigwarda vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta’ xiri – Direttiva 2008/48/KE – Artikolu 2(2)(d) – Kuncett ta’ kuntratt ta’ leasing mingħajr obbligu ta’ xiri tas-sugġett tal-kuntratt – Direttiva 2002/65/KE – Artikolu 1(1) u Artikolu 2(b) – Kuncett ta’ kuntratt ta’ servizzi finanzjarji – Direttiva 2011/83/UE – Il-punt 6 tal-Artikolu 2 u Artikolu 3(1) – Kuncett ta’ kuntratt ta’ servizz – Il-punt 7 tal-Artikolu 2 – Kuncett ta’ kuntratt mill-bogħod – Il-punt 8 tal-Artikolu 2 – Kuncett ta’ kuntratt lil hinn mill-post tan-negozju – Artikolu 16(1) – Eċċezzjoni għad-dritt ta’ rtirar fir-rigward ta’ provvista ta’ servizzi ta’ kiri ta’ vetturi – Kuntratt ta’ kreditu intiż għax-xiri ta’ vettura bil-mutur – Direttiva 2008/48 – Artikolu 10(2) – Rekwiziti dwar l-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Preżunzjoni ta’ osservanza tal-obbligu ta’ informazzjoni fil-każ ta’ użu ta’ mudell regolatorju ta’ informazzjoni – Assenza ta’ effett dirett orizzontali ta’ direttiva – Artikolu 14(1) – Dritt ta’ rtirar – Bidu tat-terminu għall-irtirar fil-każ ta’ informazzjoni inkompleta jew impreciza – Natura abbużiva tal-eżerċizzju tad-dritt ta’ rtirar – Dekadenza tad-dritt ta’ rtirar – Obbligu ta’ restituzzjoni minn qabel tal-vettura fil-każ tal-eżerċizzju tad-dritt ta’ rtirar fir-rigward ta’ kuntratt ta’ kreditu konness”

- 1. Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta’ kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Kummerċjalizzazzjoni mill-bogħod ta’ servizzi finanzjarji – Direttiva 2002/65 – Kampijiet ta’ applikazzjoni – Kuntratt ta’ leasing li jirrigwarda vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta’ xiri – Esklużjoni (Direttivi tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2002/65, Artikoli 1(1) u 2(b), u 2008/48, Artikolu 2(2)(d))*

(ara l-punti 131 sa 135, 137 sa 151, 125 u d-dispożittiv 1)

2. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti konklużi mal-konsumaturi – Direttiva 2011/83 – Kuntratt ta' servizz – Kuncett – Kuntratt ta' leasing li jirrigwarda vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri – Inkluzjoni*
(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2011/83, il-punt 6 tal-Artikolu 2 u Artikolu 3(1))

(ara l-punti 153 sa 156, u d-dispożittiv 1)

3. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti konklużi mal-konsumaturi – Direttiva 2011/83 – Kuntratti mill-bogħod – Kuncett – Kuntratt ta' servizz relatat ma' leasing ta' vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri – Kuntratt konkluż skont mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod – Fażi ta' negozjati tal-kuntratt fil-preżenza fiżika simultanja tal-konsumatur u ta' intermedjarju tal-kummerċjant – Osservanza, mill-kummerċjant, tal-obbligu tiegħu ta' informazzjoni – Esklużjoni*
(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2011/83, punt 7 tal-Artikolu 2)

(ara l-punti 164 sa 167, 170 sa 173, u d-dispożittiv 2)

4. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti konklużi mal-konsumaturi – Direttiva 2011/83 – Kuntratt lil hinn mill-post tan-negozju – Kuncett – Kuntratt ta' servizz relatat ma' leasing ta' vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri – Kuntratt konkluż skont mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod – Preżenza fiżika tal-konsumatur fil-post tan-negozju ta' intermedjarju ta' kummerċjant li jopera f'qasam ta' attività differenti minn dik ta' dan tal-aħħar – Esklużjoni – Kundizzjonijiet*
(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2011/83, il-punt 8a tal-Artikolu 2)

(ara l-punti 177 sa 183, u d-dispożittiv 3)

5. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti konklużi mal-konsumaturi – Direttiva 2011/83 – Dritt ta' rtirar – Eċċezzjonijiet – Provvista ta' servizzi ta' leasing ta' vetturi b'data jew b'perijodu ta' eżekuzzjoni speċifiċi – Kuntratt ta' servizz relatat ma' leasing ta' vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri – Għan prinċipali – Użu tal-vettura mill-konsumatur matul perijodu ta' eżekuzzjoni speċifiku, b'korrispettiv ta' hlas ta' somom ta' flus – Inkluzjoni*
(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2011/83, Artikolu 10(l))

(ara l-punti 190 sa 202, u d-dispożittiv 4)

6. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Dritt ta' rtirar – Leġiżlazzjoni nazzjonali li tistabilixxi preżunzjoni legali ta' osservanza tal-obbligu ta' informazzjoni marbuta ma' dan id-dritt fil-każ ta' użu ta' mudell regolatorju ta' informazzjoni – Inammissibbiltà – Obbligu għal qorti nazzjonali adita b'tilwima esklużivament bejn individwi li ma tapplikax, abbażi biss tad-dritt tal-Unjoni, tali*

leġislazzjoni – Assenza – Dritt tal-individwi li jitolbu l-kumpens għad-dannu li jirriżulta min-nuqqas ta' konformità tad-dritt nazzjonali mad-dritt tal-Unjoni (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 10(2)(p))

(ara l-punti 217, 219, 220, 230, u d-dispożittiv 5)

7. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Dritt ta' rtirar – Obbligu li jiġi indikat l-ammont ta' interessi ta' kuljum li għandhom jithallsu mill-konsumatur fil-każ tal-eżerċizzju ta' dan id-dritt – Portata (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikoli 10(2)(p) u 14(3)(b))*

(ara l-punti 233 sa 240, u d-dispożittiv 6)

8. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Obbligu li tiġi indikata b'mod formali l-informazzjoni essenzjali li tirrigwarda l-proċeduri kollha ekstraġudizzjarji ta' kontestazzjoni jew ta' rikors għad-dispożizzjoni tal-konsumatur – Portata (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 10(2)(t))*

(ara l-punti 243 sa 246, u d-dispożittiv 7)

9. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Kumpens dovut fil-każ ta' rimbors anticipat – Obbligu li jiġi indikat, b'mod konkret u faċilment komprensibbli għal konsumatur medju, il-metodu ta' kalkolu ta' dan il-kumpens – Portata (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 10(2)(r))*

(ara l-punti 250 sa 256, u d-dispożittiv 8)

10. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Informazzjoni inkompleta jew żbaljata rċevuta mill-konsumatur – Kundizzjoni li tiskatta t-terminu għall-irtirar – Natura inkompleta jew żbaljata ta' informazzjoni li ma tistax tiżvija lill-konsumatur fir-rigward tal-portata tad-drittijiet u tal-obbligi tiegħu (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 10(2) u l-punt (b) tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 14(1))*

(ara l-punti 263 sa 267, u d-dispożittiv 9)

11. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Rata ta' interessi moratorji – Indikazzjoni ta' din ir-rata fil-forma ta'*

perċentwali konkrett u tal-mekkanizmu ta' adattament tagħha – Indikazzjoni tar-rata ta' riferiment u tal-frekwenza tal-modifika tagħha għar-rata ta' interessi moratorji varjabbli – Portata

(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 10(2)(l))

(ara l-punti 269 sa 272, u d-dispożittiv 10)

12. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Dritt ta' rtirar – Estinzjoni ta' dan id-dritt waqt l-eżekuzzjoni integrali ta' kuntratt ta' kreditu*

(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 14(1))

(ara l-punti 275 sa 279, 292, u d-dispożittiv 11)

13. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Informazzjoni inkompleta jew żbaljata rċevuta mill-konsumatur – Informazzjoni li tkun żvijat lill-konsumatur dwar il-portata tad-drittijiet u tal-obbligi tiegħu – Assenza ta' skattar tat-terminu għall-irtirar – Assenza ta' kwalunkwe natura abbużiva tal-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar*

(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikolu 10(2) u Artikolu 14(1))

(ara l-punti 280 sa 284, 289 sa 293, u d-dispożittiv 11)

14. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Rekwiziti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tissemma fil-kuntratt – Informazzjoni inkompleta jew żbaljata rċevuta mill-konsumatur – Informazzjoni li tkun żvijat lill-konsumatur dwar il-portata tad-drittijiet u tal-obbligi tiegħu – Assenza ta' skattar tat-terminu għall-irtirar – Dritt ta' rtirar eżerċitat mill-konsumatur – Possibbiltà għall-kreditur li jinvoka d-dekadenza ta' dan id-dritt – Assenza – Kundizzjonijiet*

(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikoli 10(2) u 14(1))

(ara l-punti 297 sa 300, u d-dispożittiv 12)

15. *Protezzjoni tal-konsumaturi – Kuntratti ta' kreditu għall-konsumaturi – Direttiva 2008/48 – Dritt ta' rtirar – Konsegwenzi tal-irtirar minn kuntratt ta' kreditu marbut ma' kuntratt ta' provvista ta' oġġetti – Legiżlazzjoni nazzjonali li tipprovi l-obbligu għall-konsumatur li jirrestitwixxi l-oġġett iffinanzjat mill-kreditur jew li jintima lill-kreditur sabiex jirkupra dan l-oġġett – Possibbiltà għall-kreditur li ma jirrimborsax, fil-mument tar-restituzzjoni tal-imsemmi oġġett, il-pagamenti mensili li diġà thallsu mill-konsumatur – Inammissibbiltà*

(Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2008/48, Artikoli 3(n) u 14(1))

(ara l-punti 303 sa 308, u d-dispożittiv 13)

Sunt

It-tliet kawzi magħquda waqgħu fil-kuntest ta' diversi tilwimiet bejn konsumaturi u istituzzjonijiet finanzjarji marbuta ma' konċessjonarji ta' vetturi bil-mutur, li kienu jikkonċernaw il-validità tal-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar tagħhom li kien jirrigwarda, rispettivament, kuntratt ta' leasing dwar vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri (Kawza C-38/21) u diversi kuntratti ta' kreditu intizi għall-finanzjament tax-xiri ta' vetturi bil-mutur użati (Kawzi C-47/21 u C-232/21).

Fil-Kawza C-38/21, VK mar fil-bini ta' konċessjonarju tal-vetturi bil-mutur BMW fejn impjegat tiegħu, li aġixxa bħala intermedjarju tal-kreditu għal BMW Bank GmbH, offra lil VK vettura bil-mutur b'leasing u ppreżenta l-elementi differenti ta' dan it-tip ta' kuntratt, bħat-tul u l-pagamenti mensili. F'Novembru 2018, VK, b'mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod, ikkonkluda kuntratt ta' leasing ma' BMW Bank fir-rigward ta' vettura bil-mutur għal użu privat. Skont dan il-kuntratt, konkluz għal 24 xahar u li kien ibbażat fuq għoti ta' self minn BMW Bank, VK ma kienx obligat jixtri l-vettura fl-iskadenza tal-perijodu kuntrattwali. Fil-25 ta' Ġunju 2019, VK indika li xtaq jirtira mill-kuntratt ta' leasing. Fil-fatt, huwa qies li t-terminu għall-irtirar ta' erbatax-il jum previst mid-dritt nazzjonali kien għadu ma bediex jiddekorri, minħabba n-natura insuffiċjenti u illeġibbli tal-informazzjoni li kien imissha giet ipprovduta lilu skont dan id-dritt.

Fil-Kawzi C-47/21 u C-232/21, diversi konsumaturi kkonkludew kuntratti ta' self għax-xiri ta' vetturi użati għall-finijiet ta' użu privat. Waqt il-preparazzjoni u l-konkluzjoni ta' dawn il-kuntratti, il-konċessjonarji tal-vetturi bil-mutur li mingħandhom inxtraw il-vetturi aġixxew bħala intermedjarji ta' C. Bank AG (Kawza C-47/21) kif ukoll ta' Volkswagen Bank GmbH u ta' Audi Bank (Kawza C-232/21). Sussegwentement, dawn il-konsumaturi rtiraw mill-kuntratti ta' self konkluzi, filwaqt li talbu essenzjalment ir-rimbors tal-pagamenti mensili mħallsa sad-data tal-irtirar. Fil-fehma tagħhom, it-terminu għall-irtirar ta' erbatax-il jum previst mid-dritt nazzjonali kien għadu ma bediex jiddekorri peress li l-informazzjoni dwar id-dritt ta' rtirar kif ukoll l-informazzjoni obligatorja l-oħra ma kinitx giet debitament trażmessa lilhom.

Fis-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja, bl-Awla Manja bħala l-kulleġġ ġudikanti, ippreċiżat, fil-kuntest ta' kuntratt ta' leasing ta' vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri għall-konsumatur, il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttivi 2002/65¹, 2008/48² u 2011/83³ fil-qasam tal-protezzjoni tal-konsumaturi kif ukoll il-portata tal-kunċetti ta' "kuntratt ta' servizz", ta' "kuntratt mill-bogħod" u ta' "kuntratt lil hinn mill-post tan-negozju", fis-sens ta' din l-aħħar direttiva. Barra minn hekk, hija tat deċiżjoni, fil-kuntest ta' kuntratti ta' kreditu, dwar diversi aspetti tal-obbligu impost fuq il-kredituri, skont id-Direttiva 2008/48, li jipprovdut lill-konsumaturi informazzjoni dwar, b'mod partikolari, id-dritt ta' rtirar kif ukoll il-konsegwenzi tal-komunikazzjoni ta' informazzjoni żbaljata jew inkompleta dwar l-eżerċizzju ta' dan id-dritt. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja indirizzat, dejjem f'dan il-kuntest u taħt l-istess direttiva, il-kwistjoni tal-eżerċizzju abbużiv mill-konsumatur tad-dritt ta' rtirar u dik tad-dekadenza ta' dan l-istess dritt.

¹ Direttiva 2002/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2002 li tikkonċerna t-tqegħid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji ta' konsumaturi u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 90/619/KEE u d-Direttivi 97/7/KE u 98/27/KE (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 4, p. 321, rettifika fil-ĠU 2013, L 228, p. 14).

² Direttiva 2008/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2008 dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE (ĠU 2008, L 133, p. 66, rettifika fil-ĠU 2009, L 207, p. 14, fil-ĠU 2010, L 199, p. 40, u fil-ĠU 2011, L 234, p. 46).

³ Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar drittijiet tal-konsumatur, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE u d-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE u d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU 2011, L 304, p. 64).

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fl-ewwel lok, il-Qorti tal-Ġustizzja eżaminat in-natura ta' kuntratt ta' leasing dwar vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri għall-konsumatur, fid-dawl tad-Direttivi 2002/65, 2008/48 u 2011/83.

Fir-rigward, l-ewwel nett, tad-Direttiva 2011/83, il-Qorti tal-Ġustizzja qatgħet u ddecidiet li kuntratt ta' leasing ta' vettura bil-mutur, ikkaratterizzat mill-fatt li la dan il-kuntratt u lanqas kuntratt separat ma kienu jipprevedu li l-konsumatur kien obligat jixtri l-vettura mal-iskadenza tal-kuntratt, jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva bħala "kuntratt ta' servizz", fis-sens tal-punt 6 tal-Artikolu 2 tagħha⁴. Fil-fatt, dan il-kuncett huwa ddefinit b'mod wiesa' u għandu jinftehem fis-sens li jinkludi l-kuntratti kollha li ma jaqgħux taħt il-kuncett ta' "kuntratti ta' bejgħ", previst f'din l-istess direttiva⁵. Fil-każ ineżami, kuntratt ta' leasing li permezz tiegħu kummerċjant kien jintrabat li jqiegħed vettura għad-dispożizzjoni ta' konsumatur b'korrispettiv ta' hlasijiet bin-nifs mingħajr obbligu ta' xiri tal-imsemmija vettura fi tmiem il-leasing, ma kienx jaqa' taħt dan l-aħħar kuncett, peress li ma kienx jipprevedi t-trasferiment tas-sjieda tal-vettura lill-konsumatur. Tali kuntratt ta' leasing lanqas ma kien jaqa' taħt il-lista ta' kuntratti esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2011/83⁶.

It-tieni nett, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li tali kuntratt ma kienx jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2008/48. Fil-fatt, għalkemm kien jaqa' tabilhaqq taħt il-kuncett ta' "leasing" previst minn din id-direttiva⁷, madankollu kien espressament eskluż mill-kamp ta' applikazzjoni tagħha peress li ma kien marbut ma' ebda obbligu, għall-konsumatur, li jixtri l-oġġett tal-kuntratt fi tmiemu.

It-tielet nett, fir-rigward tad-Direttiva 2002/65, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset ukoll li kuntratt ta' leasing li jirrigwarda vettura bil-mutur, ikkaratterizzat b'mod partikolari mill-fatt li la dan il-kuntratt u lanqas kuntratt separat ma jipprevedu li l-konsumatur ikun obligat jixtri l-vettura mal-iskadenza tal-kuntratt, ma kienx jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva. Fil-fatt, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li, sabiex jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tagħha, kuntratt għandu jkollu b'mod partikolari l-għan li jipprovdi "servizz finanzjarju"⁸, bħalma huwa servizz li jirrigwarda l-kreditu. Għalkemm huwa minnu li kuntratt ta' leasing ta' vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri jinkludi kemm element ta' kreditu kif ukoll element ta' kiri, il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li tali kuntratt ma kienx essenzjalment differenti minn kuntratt ta' kiri ta' vettura għal żmien twil. Peress li l-għan prinċipali ta' dan it-tip ta' kuntratt kien għalhekk il-kiri tal-vettura, dan ma setax jiġi kklassifikat bħala kuntratt ta' servizz finanzjarju relatat mal-kreditu.

⁴ Skont il-punt 6 tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2011/83, il-kuncett ta' "kuntratt ta' servizz" jikkorrispondi għal "kwalunkwe kuntratt li mhuwiex kuntratt ta' bejgħ li abbażi tiegħu l-kummerċjant iforni jew jimpenja ruħu li jforni servizz lill-konsumatur u l-konsumatur iħallas jew jimpenja ruħu li jħallas il-prezz ta' dan".

⁵ Skont il-punt 5 tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2011/83, il-"kuntratt ta' bejgħ" huwa ddefinit bħala "kwalunkwe kuntratt li permezz tiegħu l-kummerċjant jittrasferixxi jew jimpenja ruħu li jittrasferixxi l-proprjetà ta' oġġetti lil konsumatur u l-konsumatur iħallas jew jimpenja ruħu li jħallas il-prezz ta' dan, inkluż kwalunkwe kuntratt li għandu bħala l-oġġett tiegħu kemm l-oġġetti kif ukoll is-servizzi".

⁶ Kif previst fl-Artikolu 3(3) tad-Direttiva 2011/83.

⁷ Fis-sens tal-Artikolu 2(2)(d) tad-Direttiva 2008/48.

⁸ Skont l-Artikolu 2(b) tad-Direttiva 2002/65, kull "servizz ta' natura bankarja, ta' kreditu, ta' assigurazzjoni, ta' pensjoni personali, ta' investiment jew ta' hlas" jaqa' taħt il-kuncett ta' servizz finanzjarju.

Fit-tieni lok, fil-kuntest tal-interpretazzjoni tad-Direttiva 2011/83 fir-rigward ta' kuntratt ta' leasing li jirrigwarda vettura bil-mutur mingħajr obbligu ta' xiri għall-konsumatur, il-Qorti tal-Ġustizzja eżaminat, l-ewwel nett, il-kunċetti ta' "kuntratt mill-bogħod"⁹ u ta' "kuntratt lil hinn mill-post tan-negozju"¹⁰.

B'hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat, minn naħa, li kuntratt ta' servizz konkluz bejn konsumatur u kummerċjant, b'mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod, ma jistax jiġi kklassifikat bħala "kuntratt mill-bogħod" meta l-fażi ta' negozjati li tkun ippreċediet din il-konkluzjoni tkun żvolġiet fil-preżenza fiżika simultanja tal-konsumatur u ta' intermedjarju li jaġixxi f'isem jew għan-nom tal-kummerċjant, liema intermedjarju jkun ipprova lill-konsumatur l-informazzjoni kollha prevista fid-Direttiva 2011/83¹¹, li tippermetti lill-konsumatur jagħmel mistoqsijiet lill-intermedjarju dwar il-kuntratt previst jew l-offerta proposta, sabiex ineħhi kull incertezza dwar il-portata tal-eventwali impenn kuntrattwali tiegħu mal-kummerċjant.

Min-naħa l-oħra, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li kuntratt ta' servizz konkluz bejn konsumatur u kummerċjant ma jistax jiġi kklassifikat bħala "kuntratt lil hinn mill-post tan-negozju" meta, matul il-fażi preparatorja li tippreċedi l-konkluzjoni tal-kuntratt bl-użu ta' mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod, il-konsumatur ikun mar fil-post tan-negozju ta' intermedjarju li jaġixxi f'isem jew għan-nom tal-kummerċjant għall-finijiet tan-negozjar ta' dan il-kuntratt iżda li jopera f'qasam ieħor ta' attività differenti minn dan il-kummerċjant, bil-kundizzjoni li jkunu ssodisfatti żewġ kundizzjonijiet. L-ewwel kundizzjoni teħtieġ li l-konsumatur seta', bħala konsumatur medju, normalment informat u raġonevolment attent u avżat, jistenna, billi jmur fil-post tan-negozju tal-intermedjarju, li jiġi avviċinat kummerċjalment min-naħa ta' dan tal-aħħar għall-finijiet tan-negozjar u tal-konkluzjoni ta' kuntratt ta' servizz mal-kummerċjant. It-tieni kundizzjoni teħtieġ li l-konsumatur seta' faċilment jifhem li dan l-intermedjarju kien qiegħed jaġixxi f'isem jew għan-nom tal-imsemmi kummerċjant.

It-tieni nett, meta eżaminat l-eċċezzjonijiet previsti fl-Artikolu 16 tad-Direttiva 2011/83 li jipprovdu li l-konsumatur ma għandux dritt ta' rtirar f'ċerti każijiet, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li kuntratt ta' leasing li jirrigwarda vettura bil-mutur konkluz bejn kummerċjant u konsumatur u kklassifikat bħala kuntratt ta' servizz mill-bogħod jew lil hinn mill-post tan-negozju fis-sens ta' din id-direttiva jaqa' taħt l-eċċezzjoni dwar il-provvista ta' servizzi ta' kiri ta' vetturi b'data jew b'perijodu ta' eżekuzzjoni speċifiċi¹², peress li l-għan prinċipali ta' tali kuntratt huwa li jippermetti lill-konsumatur juża vettura matul il-perijodu speċifiku previst mill-imsemmi kuntratt, b'korrispettiv ta' hlas regolari ta' somom ta' flus. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat, minn naħa, li t-terminu "speċifiku" li tirreferi għalih din l-eċċezzjoni jista' jkopri wkoll kuntratti ta' kiri għal żmien twil, bħalma kien il-kuntratt ta' leasing ta' 24 xahar inkwistjoni fil-kawża prinċipali, sakemm dan il-perijodu jiġi speċifikat b'mod suffiċjentement preċiż fil-kuntratt. Min-naħa l-oħra, il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat li, fil-kuntest ta' kuntratt ta' leasing li jirrigwarda vettura miksuba speċjalment fuq talba tal-konsumatur sabiex tissodisfa l-ispeċifikazzjonijiet ta' dan tal-aħħar, il-kummerċjant jista', fil-każ fejn dritt ta' rtirar jiġi rrikonoxxut lill-konsumatur, jiltaqa' ma'

⁹ Skont il-punt 7 tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2011/83, jaqa' taħt dan il-kunċett "kwalunkwe kuntratt konkluz bejn il-kummerċjant u il-konsumatur fil-qafas ta' skema ta' bejgħ mill-bogħod organizzat jew skema ta' forniment ta' servizzi, mingħajr il-preżenza simultanja u fiżika tal-kummerċjant u l-konsumatur, bl-użu esklużiv ta' mezz wiehed jew iktar tal-komunikazzjoni mill-bogħod, sal-konkluzjoni tal-kuntratt, inkluża l-konkluzjoni tal-kuntratt stess".

¹⁰ Skont il-punt 8 tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2011/83, jaqa' taħt dan il-kunċett "kwalunkwe kuntratt bejn il-kummerċjant u il-konsumatur konkluz fil-preżenza simultanja u fiżika tal-kummerċjant u l-konsumatur, f'post li mhux dak tan-negozju tal-kummerċjant".

¹¹ B'mod partikolari, fl-Artikolu 6 tad-Direttiva 2011/83.

¹² L-Artikolu 16(l) tad-Direttiva 2011/83 jikkonċerna l-eċċezzjoni dwar "il-forniment ta' akkomodazzjoni għal skopijiet mhux residenzjali, trasport tal-oġġetti, servizzi tal-kiri tal-karozzi, kejtoring jew servizzi relatati ma' attivitajiet ta' divertiment jekk il-kuntratt jipprevedi data speċifika jew perijodu speċifiku ta' eżekuzzjoni".

diffikultajiet sabiex iqieghed il-vettura għal użu gdid. Fil-fatt, minhabba b'mod partikolari dawn l-ispeċifikazzjonijiet, il-kummerċjant jista' ma jirnexxilux, f'terminu raġonevoli wara l-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar, joffri l-vettura għal użu ieħor ekwivalenti għall-perijodu li jikkorrispondi għat-tul tal-leasing oriġinarjament previst, mingħajr ma jgarrab dannu ekonomiku sinjifikattiv.

Fit-tielet lok, fil-kuntest tal-interpretazzjoni tad-Direttiva 2008/48, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat, qabelxejn, li l-kuntratti ta' self għax-xiri ta' vetturi użati intenzi għal użu privat, inkwistjoni fil-Kawżi C-47/21 u C-232/21, kienu jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2008/48 bħala kuntratti ta' kreditu¹³.

Sussegwentement, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat il-portata tal-obbligu tal-kummerċjant dwar l-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta fil-kuntratti ta' kreditu li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva¹⁴ u, b'mod partikolari, tal-obbligu tiegħu ta' informazzjoni dwar id-dritt ta' rtirar¹⁵. Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja qatgħet u ddecidiet li dan l-obbligu jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tistabilixxi preżunzjoni legali li l-kummerċjant ikun osserva l-obbligu tiegħu li jinforma lill-konsumatur bid-dritt ta' rtirar tiegħu meta dan il-kummerċjant jirreferi, f'kuntratt, għal dispożizzjonijiet nazzjonali li huma stess jirreferu għal mudell ta' informazzjoni regolatorju rigward id-dritt ta' rtirar, filwaqt li juża klawżoli li jinsabu f'dan il-mudell li ma jkunux konformi mar-rekwiżiti tad-Direttiva 2008/48¹⁶. Fin-nuqqas li tkun tista' tinterpreta l-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni konformement ma' din id-direttiva, qorti nazzjonali, adita b'tilwima esklużivament bejn individwi, ma hijiex obligata, abbażi tad-dritt tal-Unjoni biss, li ma tapplikax tali leġiżlazzjoni, bla ħsara għall-possibbiltà ta' din il-qorti li teskludiha abbażi tad-dritt intern tagħha u, fin-nuqqas ta' dan, abbażi tad-dritt tal-parti leża min-nuqqas ta' konformità tad-dritt nazzjonali mad-dritt tal-Unjoni li titlob kumpens għad-dannu konsegwenzjali li garrbet.

Fl-aħħar nett, il-Qorti tal-Ġustizzja tat deċiżjoni dwar aspetti differenti marbuta mad-dritt ta' rtirar, kif previst mid-Direttiva 2008/48¹⁷.

L-ewwel nett, hija ppreċiżat il-bidu tad-dekorrenza tat-terminu għall-irtirar. F'dan ir-rigward, meta informazzjoni pprovduta mill-persuna li ssellef lill-konsumatur skont din id-direttiva¹⁸ tirriżulta inkompleta jew żbaljata, it-terminu ta' erbatax-il jum previst mid-Direttiva 2008/48 jibda jiddekorri biss jekk in-natura inkompleta jew żbaljata ta' din l-informazzjoni ma tkunx tista' taffettwa l-kapaċità tal-konsumatur li jevalwa l-portata tad-drittijiet u tal-obbligi tiegħu taht l-imsemija direttiva u lanqas id-deċiżjoni tiegħu li jikkonkludi l-kuntratt u li ċċaħħdu, jekk ikun il-każ, mill-possibbiltà li jeżerċita d-drittijiet tiegħu, essenzjalment, taht l-istess kundizzjonijiet bħal dawk li kienu jipprevalu li kieku din l-informazzjoni tkun giet ipprovduta b'mod komplet u eżatt. Fil-fatt, il-provvista ta' informazzjoni inkompleta jew żbaljata tista' tiġi assimilata ma' nuqqas ta' informazzjoni bil-kundizzjoni biss li l-konsumatur jiġi, minhabba f'hekk, żvijat fir-rigward tad-drittijiet u tal-obbligi tiegħu u li, għaldaqstant, jasal jikkonkludi kuntratt li huwa ma kienx jikkonkludi li kieku kellu informazzjoni kompleta u materjalment eżatta.

¹³ Konformement mal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2008/48.

¹⁴ Kif previsti fl-Artikolu 10(2) tad-Direttiva 2008/48.

¹⁵ L-Artikolu 10(2)(p) tad-Direttiva 2008/48 jipprevedi l-obbligu li fil-kuntratti ta' kreditu jissemew l-eżistenza jew l-assenza ta' dritt ta' rtirar, il-perijodu li matul tiegħu jista' jiġi eżerċitat dan id-dritt u l-kundizzjonijiet l-oħra relatati mal-eżerċizzju tiegħu.

¹⁶ Artikolu 10(2)(p) tad-Direttiva 2008/48.

¹⁷ Skont l-Artikolu 14(1) tad-Direttiva 2008/48, il-konsumatur għandu terminu ta' erbatax-il jum kalendarji sabiex jirtira mill-kuntratt ta' kreditu mingħajr ma jipprovi raġuni.

¹⁸ Skont l-Artikolu 10(2) tad-Direttiva 2008/48.

It-tieni nett, il-Qorti tal-Ġustizzja analizzat l-effett tal-eżekuzzjoni sħiħa ta' kuntratt ta' kreditu fuq iż-żamma tad-dritt ta' rtirar. Għalhekk, hija qieset li l-eżekuzzjoni sħiħa ta' tali kuntratt timplika l-estinzjoni ta' dan id-dritt. Fil-fatt, peress li l-eżekuzzjoni ta' kuntratt tikkostitwixxi l-mekkanizmu naturali ta' estinzjoni tal-obbligi kuntrattwali, konsumatur ma jistax jinvoka iktar id-dritt ta' rtirar ladarba l-kuntratt ta' kreditu jkun ġie eżegwit fl-intier tiegħu mill-partijiet u l-obbligi reċiproċi li jirriżultaw minn dan il-kuntratt ikunu, minhabba f'hekk, intemmu.

It-tielet nett, fir-rigward tal-kwistjoni tal-eżerċizzju mill-konsumatur tad-dritt ta' rtirar tiegħu, il-Qorti tal-Ġustizzja qatgħet u ddeċidiet li l-persuna li ssellef ma tistax validament tinvoka l-fatt li l-konsumatur, minhabba l-aġir ta' dan tal-aħħar li jkun seħħ bejn il-konklużjoni tal-kuntratt u l-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar, ikun eżerċita dan id-dritt b'mod abbużiv, meta, minhabba n-natura inkompleta jew żbaljata tal-informazzjoni li tinsab fil-kuntratt ta' kreditu, bi ksar tad-Direttiva 2008/48, it-terminu għall-irtirar ma jkunx beda jiddekorri minhabba li din in-natura tkun affettwat il-kapaċità tal-konsumatur li jevalwa l-portata tad-drittijiet u tal-obbligi tiegħu skont din id-direttiva kif ukoll id-deċiżjoni tiegħu li jikkonkludi l-kuntratt.

Ir-raba' nett, filwaqt li tat deċiżjoni dwar id-dekadenza tad-dritt ta' rtirar, il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li d-Direttiva 2008/48 tipprekludi li l-persuna li ssellef tkun tista', meta l-konsumatur jeżerċita d-dritt ta' rtirar tiegħu konformement mal-kundizzjonijiet previsti minn din id-direttiva¹⁹, tinvoka d-dekadenza ta' dan id-dritt meta mill-inqas wieħed mill-elementi ta' informazzjoni obligatorja msemmija mill-istess direttiva²⁰ ma jkunx jinsab fil-kuntratt ta' kreditu jew kien jinsab fih b'mod inkomplet jew żbaljat mingħajr ma jkun ġie debitament ikkomunikat sussegwentement u meta, għal din ir-raġuni, it-terminu għall-irtirar ma jkunx beda jiddekorri. Fil-fatt, id-Direttiva 2008/48 ma tipprevedi ebda limitazzjoni *ratione temporis* għall-eżerċizzju, mill-konsumatur, tad-dritt ta' rtirar tiegħu fil-każ li għadu kif issemma. Għaldaqstant, il-leġiżlazzjoni nazzjonali ma tistax timponi tali limitazzjoni.

Il-ħames nett, il-Qorti tal-Ġustizzja eżaminat l-effetti tad-dritt ta' rtirar. Hija rrilevat għalhekk li dan id-dritt, moqri flimkien mal-prinċipju ta' effettività, jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li, meta l-konsumatur jirtira minn kuntratt ta' kreditu konness²¹, huwa jkollu jirrestitwixxi lura lill-persuna li ssellef l-oġġett iffinanzjat mill-kreditu jew jintimah sabiex jirkupra dan l-oġġett mingħajr ma din il-persuna li ssellef tkun obligata, fl-istess waqt, tirrimborsa l-pagamenti mensili tal-kreditu diġà mħallsa mill-konsumatur. Fil-fatt, bla ħsara għall-verifiki li għandha twettaq il-qorti tar-rinviju, regoli proċedurali nazzjonali li jimponu fuq il-persuna li tissellef, li tirtira mill-kuntratt, ir-restituzzjoni lill-persuna li ssellef tal-oġġett iffinanzjat mill-kreditu jew l-intimazzjoni tagħha sabiex tirkupra dan l-oġġett, mingħajr ma l-persuna li ssellef tkun marbuta b'obbligu ta' rimbors simultanju tal-pagamenti mensili tal-kreditu diġà mħallsa, huma ta' natura li jirrendu Prattikament impossibbli jew eċċessivament diffiċli l-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar.

¹⁹ Kif previsti fl-Artikolu 14(1) tad-Direttiva 2008/48.

²⁰ Kif previsti fl-Artikolu 10(2) tad-Direttiva 2008/48.

²¹ Fis-sens tal-Artikolu 3(n) tad-Direttiva 2008/48.